

بسم الله الرحمن الرحيم

توضیح دروس:

۱- رسالت الهی دانشجو:

- سرفصل ها :
 - نسبت دانشجو با رسالت انبیاء و ظهور (رسالت تاریخی پیغمبران و اوصیاء الهی)
 - مهمترین راهبرد انبیاء برای تحقق اهداف.
 - تشکیل جامعه اسلامی الگو، مهمترین راهبرد زمینه سازی ظهور و تحقق اهداف انبیاء.
 - رسالت دانشگاهیان در امتداد رسالت رسولان الهی، نقش ممتاز دانشگاه در جامعه، دانشگاه مرکز اقتدار آفرینی کشور.
 - جامعه سازی، راهبرد انبیاء برای انجام رسالت خود.
 - راهبرد تربیت خواص در سیره حضرت رسول صلی الله علیه و آله، تربیت خواص برای تربیت عمومی در سیره حضرت عیسی سلام الله علیه.
 - بررسی تفصیلی چستی ساختار سازی و جامعه سازی (خودسازی/ دیگر سازی یا انسان سازی/ جامعه سازی، انقلاب اسلامی و جامعه سازی اسلامی)
 - الگوهای ساختار سازی و مثالهای آن.
 - از تمدن اسلامی تا دولت و جامعه اسلامی (انقلاب اسلامی و تبیین مراحل پنجگانه انقلاب اسلامی، جایگاه انقلاب اسلامی در منطقه و جهان، سرمایه اجتماعی و ظرفیتهای داخلی، تمدن غرب در بوته تحلیل)
 - چستی و چگونگی دانشگاه اسلامی (مروری بر مأموریت، اصول و مبانی، چشمانداز و اهداف کلان دانشگاه اسلامی)
 - ضرورت، اصول و روشهای تبیین (جهاد فکری) (چرایی و چگونگی تبیین)

۲- سبک زندگی اسلامی:

- سرفصل ها:
 - مزاج شناسی و تأثیر مزاج در جسم و روان فردی و کار جمعی و ارتباط با دیگران و انتخاب شغل و...
 - پیشگیری و تشخیص بیماری با عنبیه، زیان، نبض، چهره و...
 - خواب و مهارت تنظیم آن
 - تغذیه و ارتباط آن با رفتار، اخلاق و انتخاب غذای مناسب با مزاج شخصی
 - پوشاک و مسکن و محل زندگی و ... مناسب با مزاج
 - تأثیر مزاج در انتخاب همسر و ازدواج

۳- ازدواج و مسائل قبل و بعد آن:

• سرفصل ها :

- غریزه جنسی و شهوت.
- مهارت‌های مدیریت غریزه جنسی و رابطه آن با رشد انسان و
- روابط با جنس مخالف.
- سن و شرایط پیش از ازدواج.
- جمع ازدواج و درس و کار.

۴- مهارت های ارتباط مؤثر و اخلاق تشکیلاتی:

• سرفصل ها :

- اخلاق و زندگی اجتماعی (با تأکید بر تفسیر سوره حجرات)
- ملاک‌های کلی در اخلاق اجتماعی (اصل عدل، اصل احسان، اصل تقدم مصالح معنوی بر منافع مادی و اصل رعایت اولویت خانواده بهترین محیط برآورده شدن نیازها)
- مهارت‌های سازگاری اجتماعی (مدارا)
- اخلاق تشکیلاتی (مسئولیت اجتماعی و همکاری‌های جمعی)
- مهارت کنترل هیجان خشم
- بایسته های روابط عاطفی سالم
- الگوی شادی از منظر اسلام

۵- مسئله شناسی جهاد:

• سرفصل ها :

- تدبر سور قرآن مرتبط با جهاد
- مسئله جهاد و ارکان تفکر جهادی
- سبک زندگی جهادی
- ارکان اصلی حکمرانی و مدیریت جهادی
- مردم محوری
- محوریت امام
- مسجد ، محور اتصال خدا و امام و امت
- مسئله محوری
- بسیج ، ابتکار الهی
- الگوی جهاد سازندگی
- الگوی خدمت و اردوی جهادی
- اصالت روستا
- اصالت محله
- جهاد علمی
- جهاد اقتصادی مردم محور
- مسائل فرهنگی
- جهاد فرهنگی اجتماعی مردم محور
- جهاد تبیین
- جهاد کبیر

۶- مکتب و سیره امامین انقلاب:

- سرفصل ها:
 - توحید و خدا محوری و اتکاء کامل به خدا و عبودیت
 - مردم سالاری و اعتماد به مردم
 - نظام محاسبه الهی و ایمان به غیب
 - عقلانیت
 - استقلال و آزادی
 - عدالت
 - استکبار ستیزی
 - تحقق بخشی و پیاده سازی دین

۷- انسان چند هزار ساله:

- سیره انبیاء و اولیاء الهی این بوده که در بستر وقایع نظام اندیشه حق را به فراخور هر زمان و مسائل آن عصر توضیح و تبیین می کردند.
- در درس انسان چند هزار ساله از حضرت آدم ع شروع می کنیم و نظام اندیشه حقی که بواسطه ایشان برای بشریت آورده شده بررسی می شود (در داستان های سجده و هیبوط و ...) در ادامه انبیاء بعدی تا برسد به پیامبر خاتم و در ادامه نقاط عطف تاریخی مثل عاشورا و ... تا انقلاب اسلامی که نظام و اندیشه حق در بستر تاریخ به این شیوه تبیین و روشن می گردد.

۸- هویت و هدف:

- در عصر حاضر علی رغم توسعه های تکنولوژی انسان معاصر هنوز گمشده ای دارد و دچار برهان هویت و عدم فهم درست از هدف آفرینش و نسبتش با زندگی معاصر و خداوند و اسلام و انقلاب اسلامی است؛ در این جلسات تلاش می شود با توجه به منابع و معارف دین هویت انسان مسلمان تراز انقلاب اسلامی بررسی و در راستای آن هدف گذاری و برنامه ریزی شود.

۹ و ۱۰- طرح کلی اندیشه اسلامی:

- سرفصل ها:
 - کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی: ایمان، توحید، نبوت، ولایت
 - بیان این موضوعات کلی و اصولی اسلام متناسب به امروز جامعه و بیان تأثیر آن ها در اقدامات و راهبرد های عملی جامعه امروز.

۱۱- تدبر در قرآن:

- سرفصل ها:

- تدبر در برخی سوره های منتخب قرآن، با روش سیاق بندی آیات و ارتباط بین آیات و سیاق ها و یافتن غرض و هدف آن سوره و در نهایت راهبرد آن سوره برای جامعه امروز و

۱۲- منتخب نهج البلاغه:

- مطالعه منتخبی از حکمت ها و نامه ها و خطبه های نهج البلاغه و بیان اهم نکات هر بخش و توضیح آن بر اساس سایر قسمت های نهج البلاغه و استفاده های حکمرانی و حکومتی از این کتاب شریف و انس هر چه بیشتر با این کتاب ارزشمند

۱۳- آشنایی با حدیث و منابع روایی:

- مروری بر عناوین ابواب منابع روایی اصلی شیعه و منتخبی از روایات هر باب.
- از جمل هکتب اربعه، وسائل الشیعه، بحار الانوار و ...

۱۴- جریان شناسی سیاسی معاصر ایران:

- سرفصل ها :
 - نگاهی گذرا بر جریان ها و آرایش نیروهای سیاسی ایران (قبل و بعد از انقلاب)
 - جریان شناسی سیاسی اسلامگرا
 - تبیین جریان اصلاح طلب
 - تبیین جریان اصولگرا
 - تبیین جریان سوم
 - جریان شناسی منازعات قوی
 - جریان شناسی کودتاها
 - جریان شناسی تجاوزات نظامی
 - جریان شناسی قائم مقام رهبری
 - جریان شناسی فتنه 78 و 88 و ...
 - جریان شناسی نفوذ
 - جریان شناسی ضد فرهنگ
 - جریان تشکلهای دانشجویی، دفتر تحکیم وحدت، بسیج دانشجویی، جامعه اسلامی دانشجویان، انجمن اسلامی
 - دانشجویان مستقل، جنبش عدالتخواه دانشجویی

۱۵- آشنایی با ادیان و مذاهب:

- تا انسان شناخت کامل از آراء و افکار رهبران و پیروان دیگر ادیان و مذاهب موجود، نداشته باشد، نمی تواند به فرموده قرآن کریم قول حسن و دین برتر را شناسایی کند.
- در این درس به بررسی و نقد اهم عقاید و اختلافات ادیان مختلف و مذاهب گوناگون اسلامی پرداخته می شود.

۱۶- روش های یادگیری:

• سرفصل ها :

- راهبرد های تربیت عقل
- مهارت های تفکر و عقل ورزی (تفکر خلاق، انتقادی و...)
- ارزش علم و انواع علم و رابطه عقل و علم و ...
- آداب علم آموزی
- اخلاق نقد و مناظره
- بایسته های آموزش

۱۷- معرفت شناسی و مهارت های تفکر:

• سرفصل ها :

- شناختهای پایه و فطری
- ابزار و منابع شناخت: تجربه، حسگرایی و پوزیتویسم، عقل و اهمیت عقل، حساباحتمالات و ...
- شهود، مکاشفه و وحی، بررسی خواب در واقعنمایی
- راههای رسیدن به یقین و اعتبار آنها
- علم حضوری (ارتباط شهود با علم حضوری)
- جایگاه تجربه، شهود، شناختهای فطری و عقل در قرآن و روایات
- آشنایی با موانع شناخت و چگونگی رفع آن در قرآن
- پلورالیسم معرفتی
- اندیشه ورزی و روش کسب معرفت دینی
- آشنایی با اهم مغالطات و خطاهای اندیشه
- توجه به تفاوت علوم و معارف دینی از جهت روششناسی (روش عقلی، تجربی، نقلی)
- آشنایی با روشهای کسب معارف دینی (اعتبار عقل، نقل و اجتهاد)
- جایگاه تقلید در کسب معرفت
- گستره اجتهاد و برداشت از متن (معیارها، هرمنوتیک، قبض و بسط شریعت)

۱۸- مرور جامع و سریع کل قرآن به ترتیب نزول:

- مرور سریع کل قرآن و بیان اهم نکات ترجمه ای و تفسیری و توضیح آیات مشکله و ترجمه لغات و عبارت سخت و ...

۱۹- حفظ قرآن:

• حفظ قرآن به شیوه های مختلف :

- موضوعی
- ترتیبی
- سوره های منتخب
- سوره های حزب مفصل
- مرور و تثبیت
- ...
- مدل ارائه:
- این برنامه بیشتر به صورت مجازی و پیگیری تلفنی پیش می رود.

۲۰- انسان قبل از دنیا؛ انسان بعد از دنیا:

- سرفصل ها :
 - تعریف و ضرورت انسانشناسی، انواع انسانشناسی فلسفی، تجربی، دینی و عرفانی و پیامدهای هر یک از انواع انسانشناسی مانند معناداری زندگی و تغییر شیوه زندگی، تأثیر شناخت انسان بر علوم انسانی، تعیین سعادت و کمال انسان
 - با توجه به تعریفمان از انسان، ارتباط شناخت نفس و شناخت خداوند (عالم ذر، سکونت ابتدایی آدم و حوا در بهشت، هبوط و مسئله تولید نسل اولیه)
 - انسان موجودی دوبعدی: دلایل عقلی، قرآنی و تجربی دوبعدی بودن انسان
 - حقیقت روح و معنای روح الهی داشتن
 - جایگاه خلافت الهی برای انسان
 - سرنوشت انسان
 - اختیار انسان در تعیین سرنوشت (بخت، میزان قدرت و اختیار انسان، میزان نفوذ شیطان)
 - پاسخ به شبهات پیرامون انواع جبر (اشاره به قضا و قدر، امر بین الامرین)
 - سرشت انسان (اشاره به ارزش و سرشت انسان در نگاه داروین، زرتشت و مسیحیت (مانند جایگاه انسان به عنوان ذات گناه آلود در مسیحیت یا دارای فطرت پاک، اهریمنی بودن زن در زرتشت، اختلاف طبقات انسانی در ادیان و...))
 - اومانیسیم (مفهوم اومانیسیم و اهمیت بحث، زمینه های پیدایش، نقد و بررسی)
 - کرامت انسان در اسلام و اومانیسیم
 - معاد (بازگشت و رجوع به سمت خداوند)
 - رابطه اعمال و روح (تجسم اعمال)
 - برهانها جهت اثبات معاد (حکمت، عدالت و قدرت الهی، فطرت و ادله نقلی، تجربیهای نزدیک به مرگ)
 - برزخ (حیات و بدن برزخی، معنای قبر و احوالات مرتبط با قبر در روایات، بهشت و جهنم برزخی)
 - ویژگیهای بهشت و نعمتهای آن (لهم ما یشتیهون و لدینا مزید)
 - حقایق معاد (حقیقت مرگ، حقیقت شهادت شاهدان در قیامت، رابطه تکوینی بین اعمال و سعادت انسان، حقیقت میزان)
 - شبهات معاد (حال انسان در دنیا نشاندهنده همان حال در قیامت است؟ خلود، همسان نبودن گناه و مجازات، تناسخ) و شفاعت

۲۱- آشنایی با انواع روش تفسیر:

- بیان انواع روش های تفسیر و ارائه مثال ها و نمونه هایی در هر روش
- روش تفسیر قرآن به قرآن
- روش تفسیر روایی
- روش های تفسیر اهل بیت
- ...

۲۲- فلسفه علم:

- فلسفه علم، به بررسی پیش فرضهای علم و چستی گزاره‌های علمی و روش‌شناسی علمی، ارزش گزاره‌ها و کارایی آن‌ها و گونه‌های پیکره‌بندی و... علوم گوناگون می‌پردازد.
- فلسفه علم پیامدهای فکری-فلسفی علوم را از جنبه‌های گوناگون تاریخی، منطقی و روش‌شناسی تحلیل و بررسی می‌کند.
- روش استقرا گرایانه
- روش ابطال‌گرایی
- روش واقع‌گرایی
- ...

۲۳- حکمت و فلسفه اسلامی:

- سرفصل‌ها:
 - کتاب فلسفی "بداية الحكمة" از علامه طباطبایی:
 - موضوع و هدف فلسفه
 - کلیات مباحث وجود
 - وجود خارجی و ذهنی
 - انقسام وجود به «ما فی نفسیه» و «ما فی غیره».
 - ماهیت و احکام آن.
 - علت و معلول.
 - انقسام وجود به واحد و کثیر.
 - در سبق و لحوق و قدوم و حدوث.
 - قوه و فعل.

۲۴- جهاد اکبر و چهل حدیث امام خمینی ره:

- سرفصل‌ها:
 - جهاد با نفس (تفکر، عزم، مشارطه، مراقبه، محاسبه، تذکر)
 - نزاع جنود رحمانی و شیطانی در نفس
 - کنترل خیال
 - معالجه مفسد اخلاقیه
 - ریا و مقابله با آن و کسب اخلاص
 - عجب و منشأ آن و راه درمان
 - کبر و علاج آن و فضیلت تواضع
 - حسادت و ریشه‌های آن و درمان آن
 - حب دنیا
 - غضب
 - نفاق
 - هوای نفس و آرزوهای دراز
 - فطرت
 - تعریف فکر و تفکر
 - توکل و اعتماد به خدا
 - خوف و رجا

- امتحان و آزمایش مومنان
- صبر
- توبه
- ذکر خدا
- غیبت
- اخلاص
- شکر
- کراهت مرگ
- علم و اقسام علم

۲۵- عرفان و معنویت در صحیفه سجادیه:

- سرفصل ها :
 - چیستی عبادت، نقش عبادت در تربیت اخلاقی و تهذیب نفس انسان و...
 - عبادات فردی و جمعی
 - عهدهای جمعی
 - آداب بندگی و دعا
 - ساحت عرفانی و معنوی در صحیفه سجادیه

۲۶- عرفان عملی و سیر و سلوک:

- نحله ها و جریانات عرفانی و سلوکی مختلف در دوره اخیر و معاصر و دستورات عملی و اساتید مطرح هر کدام.
- جریان عرفانی ملاحسینقلی همدانی، سید علی قاضی طباطبایی، علامه طباطبایی، شاگردان علامه

برنامه ریزی دروس:

- بعد از اتمام ثبت نام معرفت جوین، برای دروسی که متقاضی دارند یک تیم برنامه ریزی و اجرا شامل معرفت جوینانی که تمایل دارند و کادر حوزه تشکیل می شود در مورد استاد و مدل ارائه و ارزیابی و زمان و ... آن درس برنامه ریزی و اجرا می کنند.

مدل ارائه دروس:

- دروس می توانند در مدل های مختلفی ارائه بشوند که گروه برنامه ریزی هر درس نهایتاً آن را مشخص می کند؛
- مدل های پیشنهادی :
 - ۱- کارگاهی و بصورت فشرده با اساتید خبره و مطرح
 - ۲- کلاس های پیوسته در طول ترم
 - ۳- کرسی های هم اندیشی اساتید
 - ۴- کرسی های مناظره و آزاد اندیشی
 - ۵- حلقه های مباحثه با محوریت اساتید
 - ۶- گوش دادن صوت یا مطالعه کتاب و جمع بندی با اساتید
 - ۷- اردوی معرفتی
 - ۸- اردوی علمی عملی
 - ۹-

اساتید دروس:

- حوزه دانشگاهیان استاد هر درس را با توجه به نظر معرفت جوین و تصمیم تیم برنامه ریزی و اجرای آن درس انتخاب میکند.
- ضمناً معرفت جوینانی که برای عنوانی استادی با شاخص های پذیرفته شده در حوزه دانشگاهیان سراغ دارند با هماهنگی حوزه می توانند پیشنهاد و انتخاب کنند.

جدول تطبیق دروس:

- دروس حوزه به عنوان یکی از قالب های جدید برای ارائه دروس معارف به شمار می رود و طبق جدول ذیل، هر درس معارف با یکی از دروس حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان طبق جدول زیر معادلسازی میشود .

- نکته: با توجه به آیین نامه ستاد حوزه دانشگاهیان، هر معرفت جو در هر نیمسال تحصیلی حداکثر میتوانند 4 واحد درسی را تطبیق بزنند.
- برخی از عناوین دروس که در آیین نامه ستاد اسم آن ها آمده است نیازمند پیش نیاز هستند، به همین خاطر در این ترم ارائه نشده اند و ان شاء الله برای ترم های بعد ارائه می شوند.

اسم هر درس در آیین نامه ستاد حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان	دروس حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان (هر درس ۲ واحد است)	دروس معارف اسلامی
<p>→ خداشناسی در قرآن</p> <p>→ نبوت و ولایت در قرآن</p> <p>→ انسان از پیدایش تا معاد در قرآن</p> <p>-فلسفه حق و ارزش</p>	<p>1- طرح کلی اندیشه اسلامی (ایمان و توحید)</p> <p>2- طرح کلی اندیشه اسلامی (نبوت و ولایت)</p> <p>3- انسان قبل از دنیا انسان بعد از دنیا</p>	4 واحد مبانی نظری اسلام
<p>→ جریان شناسی صد ساله ایران</p> <p>→ رسالت الهی دانشجو</p>	<p>1- جریان شناسی صد ساله ایران</p> <p>2- رسالت الهی دانشجو</p>	2 واحد انقلاب اسلامی
<p>→ اخلاق غریزه</p> <p>→ اخلاق شناخت و اندیشه ورزی</p> <p>→ عرفان و معنویت در صحیفه سجادیه</p> <p>→ اخلاق اجتماعی</p>	<p>1- خودشناسی سلامت+ ازدواج و مسائل قبل و بعد</p> <p>2- روش های یادگیری</p> <p>3- عرفان و معنویت در صحیفه سجادیه</p> <p>4- مهارت های ارتباط مؤثر و اخلاق تشکیلاتی</p>	2 واحد اخلاق اسلامی
<p>-انس با قرآن کریم</p> <p>-سیره حکمرانی امیرالمومنین علیه السلام در نهج البلاغه</p>		2 واحد منابع اسلامی
<p>→ اخلاق غریزه</p> <p>→ اخلاق اجتماعی</p>	<p>1- خودشناسی سلامت+ ازدواج و مسائل قبل و بعد</p> <p>2- مهارت های ارتباط مؤثر و اخلاق تشکیلاتی</p>	2 واحد دانش خانواده
<p>-تاریخ و سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام</p>		2 واحد تاریخ اسلام